

Diplomová práce

Téma : Možnosti využití metod koučování v práci školního psychologa

Autor: Libert Tomáš

Posudek vedoucího diplomové práce: PhDr. Lidmila Valentová, CSc.

Téma DP je v současné době poměrně frekventované nejen v oblasti řízení a práci manažerů, ale i v kariérovém a individuálním poradenství. Diplomant má praktické zkušenosti s koučováním v komerčním sektoru a z tohoto důvodu zaměřil projekt DP na možnosti využití koučování ve školní poradenské praxi. Teoretickou část lze členit na dvě části. Kapitoly 2., 3., 5. mapují vývoj pojmu koučování i roli kouče, informují o současných směrech v koučování. V druhé části - kapitola 1., 4. - vymezuje vztah poradenství, terapie a koučování obecně i ve vztahu k funkci a odborným aktivitám školního psychologa. Konkretizace teoretické části DP:

V 2. kapitole se diplomant zaměřuje na vymezení pojmu koučování podle současných reprezentantů jednotlivých škol či přístupů (str. 16 -18).

Ve třetí kapitole nás seznamuje s různými modely role kouče (str. 19 – 21). Pozitivně hodnotím snahu diplomanta o vlastní shrnutí jednotlivých přístupů k terminu koučování i k roli kouče.

V 5. kapitole nás informuje o jednotlivých směrech : systemické koučování, eklektický směr Maren Fischer-Epe, narativní koučování, koučování jako trenérství, originální koučování Inner Game. Uvedené kapitoly jsou přehledové, jejich komplexnost nemohu zcela posoudit. Představené směry kladou důraz především na metodické postupy a průběh procesu koučování než na teoretické zakotvení procesu koučování.

Oceňuji snahu diplomanta o určité zhodnocení jednotlivých směrů ve vztahu k poradenským teoriím. Poznámka: jako vedoucí DP musím konstatovat, že mám nevyhraněný přístup k teoriím koučování a chápu je spíše jako inspirativní metody pro poradenskou práci s dospívající klientelou a to především v oblasti studijního a kariérového rozvoje.

V druhém teoretickém zaměření práce v kapitolách 1. a 4. se diplomant pokusil najít shody a rozdíly mezi poradenstvím, terapií a koučováním. Dále pak vymezit podle současné legislativy odborné činnosti školního psychologa. Odůvodnění profese školního psychologa i možnosti využití koučování zůstává jen naznačeno a pouze v rovině výčtu náplně práce .

Za významnou kapitolku považuji 4.1.4., kde se autor snaží odůvodnit určité hranice i společné průniky mezi koučováním a poradenským procesem. Doporučuji při obhajobě konkretizovat možnosti využití koučování v práci školního psychologa

(viz str.28) a najít podporu i v legislativě tj. vyhláška č. 72/2005.

Pozitivně hodnotím důkladné studium (ale i hledání) materiálů k dané tematice i snahu o jejich kritické zhodnocení. Literární prameny (včetně internetových odkazů) jsou dostatečně široké pro teoretickou i praktickou část práce. Považovala bych za užitečné nabídnout vybrané kapitoly jako studijní materiál pro školní poradenské pracovníky, studenty oboru psychologie a kariérové poradce.

V praktické části vychází autor z metody Inner game –W.T.Gallweye. Koncepce tohoto typu originálního koučování je systematicky objasněna na straně 59 -70. Diplomant považuje tento model koučování za přínosný i pro práci školního psychologa. Pro ověření svého postoje si položil badatelskou otázku „Lze využít metody Inner Game autora T. Galweye v práci školního psychologa ?“ Praktické postupy koučování podle zvoleného modelu jsou dokumentovány v případových studiích dvou klientů střední školy.

Prvá kasuistika se týká problému příjmu potravy, klientkou je šestnáctiletá dívka. Druhý problém se týká trémy a kvality výkonu v zájmové činnosti šestnáctiletého chlapce. Studenti z vlastního rozhodnutí požádali o pomoc školního psychologa při řešení osobních problémů.

Diplomant prokazuje samostatnost a odpovědnost v roli poradce i kouče. Kasuistické studie jsou z poradenského hlediska velmi zajímavé a inspirativní. Poradce citlivě reflektuje jednotlivé fáze poradenského setkávání ve vztahu k poradenskému problému i použité metodě.

Závěrečné shrnutí kasuistik (str. 109 – 114) je současně pozitivní odpovědí na položenou badatelskou otázku. Doporučuji při obhajobě zdůraznit vaše doložené názory o smysluplnosti koučování v práci školního psychologa.

V závěrečném shrnutí citlivě a bez nadměrného zobecnění uvažuje autor nad možností využití konkrétního směru koučování v poradenské práci. Za inspirace k intenzivnějšímu teoretickému vymezování koučování považuji text na straně 106 – 108.

Poznámka: Za formální nedostatek považují již v úvodu zúžené vymezení záměru a cílů DP. Autor si mimo badatelskou otázku vytyčil i další cíl DP (str.21 – objasnit pojem koučování v různých významech a ve vztahu k poradenství) s kterým pracuje v teoretické části i v závěrech DP. Uvedení do tématu DP není zcela relevantní k obsahu diplomové práce. Doporučuji promyšlení struktury vstupní kapitoly či úvodu DP. Dále pak nejednotnost v citacích použité literatury.

Oceňuji, že se diplomant nenechal unést svým zájmem o problematiku koučování ; jeho přístup v teoretické i praktické oblasti je zdravě kritický. Dále pozitivně hodnotím snahu o určité srovnání jednotlivých směrů koučování, jedná se o vlastní rozvahu, která jistě může být diskutabilní nebo i nepřesná. V každém případě se rýsuje jeden z prvních pokusů o ucelenější přístup k nové aplikované disciplíně - koučování.

Odborné diskuze by se však měly rozvinout především v profesní asociaci koučů, poradenský pracovník je nebo může být pouze uživatelem jednotlivých koncepcí či metod koučování.

Diplomová práce Tomáše Liberta je po stránce formální i obsahové dobře zpracována, práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení DP: velmi dobře

7. května 2008

PhDr. Lidmila Valentová, CSc.